

یاسای وهزارهتی نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریمی کوردستانی عێراق

به‌ناوی خوای به‌خشنده ومیهره‌بان

به‌ناوی گهل

نه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عێراق

ژماره‌ی به‌پیار: ۳۱

میژووی به‌پیار: ۱۹۹۳/۶/۱۴

«به‌پیار»

به‌پیتی حوكمی برگه‌ی / ۱ له ماده‌ده‌ی / ۵ یاسای ژماره‌ی / ۱ ی سالی ۱۹۹۲ له‌سه‌ر
پیشنیازی وه‌زیری نه‌شغال ونیشته‌جی کردن و به‌پیار له سهردانی نه‌نجومه‌نی وه‌زیران.
نه‌نجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی عێراق له دانیشتنی رۆژی ۱۲/۶/۱۹۹۳ دا به‌پاری
ده‌رکردنی نه‌م یاسایه‌ی دا:

یاسای ژماره‌ی (۱۳) ی سالی ۱۹۹۳ یاسای وه‌زاره‌تی نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریمی کوردستانی عێراق

(به‌پیناسه‌کان)

ماده‌ی یه‌که‌م:

مه‌به‌ست له‌م ووشانه‌ی خواره‌وه بۆ مه‌به‌ستی نه‌م یاسایه‌مانا‌کانی ته‌نیشتیانه.

ههریم: ههریمی کوردستانی عێراق.

وه‌زاره‌ت: وه‌زاره‌تی نه‌شغال ونیشته‌جی کردن.

وه‌زیر: وه‌زیری نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریم.

به‌ریکار: به‌ریکاری وه‌زاره‌تی نه‌شغال ونیشته‌جی کردنی ههریم.

ماده‌ی دووه‌م:

وه‌زاره‌ت نه‌م نه‌رکانه به‌جی دینی:

۱- جی به‌جی کردنی پرۆژه‌کان له بواری خانوبه‌ره‌ی گشتی ونیشته‌جی کردن
ورێگاوبان و پرده‌ فرۆکه‌خانه‌و نووتیل و پیشنیازکردنی نه‌خشه‌ بۆبان له
چوارچێوه‌ی نه‌خشه‌ گشاییه‌کانی ههریمدا.

۲- سازدانی لیکۆلینه‌وه‌ی تایبه‌تی بۆ که‌رتی بیناکاری و رێگاوبان و پرده
ولیکۆلینه‌وه‌ی سوودی نه‌و پرۆژه‌انه‌ی له لایه‌نیه‌وه‌ پیشنیاز ده‌کرین له رووی
هونه‌ری وئابوریه‌وه‌ و دانانی سکیچ و به‌رنامه‌ی کار بۆ نه‌و پرۆژه‌انه‌ی پیتی

دهسپتردرتین.

- ۳- سازدانی کاری (سیطره‌ی نوعی) له سهر پروژه‌کانی بیناکاری وکه‌لویه‌لی بیناکردن سه‌بارت به پروژه‌کانی خۆی و به‌شداربوون له‌نامه‌ده‌کردنی پیتوانه‌ی هونه‌ری (المواصفات الفنیه) به‌پیتی بارودۆخی سورشتی.
- ۴- سه‌ریه‌رشتییی جی به‌جی کردنی نه‌و پروژه‌انه‌ی پیتی ده‌سپتردرتین و به‌دوادا چوونیان و دروستکردن و پاراستنی نه‌و ریگاوبانه‌گشتییانه‌ی ده‌که‌ونه‌ده‌روه‌ی سنووری شاره‌وانیسه‌کان و پاراستن و به‌گر خستنی پرده‌کان و ویستگه‌کانی وه‌زکردنی سه‌رسنووره‌کان و شوینی په‌رینه‌وه‌و توونیتله‌کان له‌گه‌ل (تأسیس) کردن و پاراستنیان دا.
- ۵- به‌لین به‌ستن له‌گه‌ل ریکخواه‌ مرۆفایه‌تیسه‌کان و لایه‌نه‌ کارگه‌ره‌پسپوره‌کان له‌ هه‌رتیما بۆ جی به‌جی کردنی نه‌و پروژه‌انه‌ی له‌چارچیتوه‌ی تاییه‌تکارییه‌کاندا به‌ریک‌خستن له‌گه‌ل لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیاره‌کاندا.
- ۶- هه‌ولدان بۆ دابینکردنی که‌لویه‌لی بیناکردن و سه‌ر چاوه‌ی پاره‌و پوولی خۆبی له‌ فه‌رمانگه‌و ده‌زگاکانی وه‌زاره‌ت.

(دام و ده‌زگاکانی وه‌زاره‌ت)

ماده‌ی سێ یه‌م:

مه‌لێه‌ندی وه‌زاره‌ت له‌مانه‌ پیکدی:

- ۱- وه‌زیر: سه‌رۆکی بالا وه‌زاره‌ته‌و به‌رپرسیاره‌ له‌ ریتوینی کردنی له‌ کاره‌کانیدا و سه‌ریه‌رشتی و چاودیری کردنی چالاکیه‌کانی وله‌وه‌وه‌ نه‌و رینمایی و به‌پارو فه‌رمانانه‌ ده‌رده‌چن که‌ په‌یوه‌ندیان به‌ نه‌رکه‌کانی وه‌زاره‌ت و داموده‌زگاکانی و گشت کاروباره‌ نیداری و دارایی و ریکویتیکی و هونه‌ریسه‌وه‌ له‌ چوارچیتوه‌ی حوکمه‌کانی یاسا و په‌یره‌ودا هه‌یه‌ له‌ به‌رده‌م نه‌نجوومه‌نی وه‌زیران دا به‌و مانایه‌ی نه‌ندامتیکی هاوبه‌شیتی به‌ر پرسیاره‌ و بۆی هه‌یه‌ هه‌ندی له‌ ده‌سه‌لاته‌کانی به‌ بریکار یا به‌رپوه‌به‌ره‌ گشتیه‌کان یا هه‌ر که‌سێک به‌ په‌سه‌ند بزانی بسپیری.
- ۲- بریکار: نه‌و نه‌رکانه‌ به‌جی دینی که‌ وه‌زیر پیتان ده‌سپیری.
- ۳- نووسینگه‌ی وه‌زیر: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رپوه‌به‌ره‌ له‌ کارمه‌ندان و لیته‌اتوان سه‌روکایه‌تیی ده‌کا و چهند فه‌رمانبه‌ریک یاریده‌ی ده‌ده‌ن.
- ۴- نووسینگه‌ی بریکار: فه‌رمانبه‌ریک له‌ کارمه‌ندان و لیته‌اتوان سه‌رۆکایه‌تی ده‌کا.
- ۵- به‌رپوه‌به‌رتیی کاروباری یاسایی.
- ۶- به‌رپوه‌به‌رتیی چاودیری و پیتداچوونه‌وه‌ی دارایی.
- ۷- به‌رپوه‌به‌رتیی نه‌خشه‌دانان و به‌دواداچوون: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رپوه‌به‌ره‌ سه‌رۆکایه‌تیی ده‌کا که‌ باوه‌رنامه‌ی سه‌ره‌تایی زانکۆی له‌ زانستیه‌کانی نه‌ندازه‌ی مه‌ده‌نی دا هه‌بی.
- ۸- به‌رپوه‌به‌رتیی کارگه‌و کۆگاگان: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رپوه‌به‌ره‌ سه‌رۆکایه‌تیی ده‌کا که‌ باوه‌رنامه‌ی سه‌ره‌تایی زانکۆی له‌ نه‌ندازه‌ی میکانیگدا هه‌بی.

ماددهی چوارهم:

دیوانی و وزارت لهم بهریتوبهبریتی یانه پیتکدی:

۱- بهریتوبهبریتی گشتیی دیوان: فرمانبهبریتک به پلهی بهریتوبهبری گشتی سرۆکایهتی دهکا که باوهرنامهی سهرهتاییی زانکۆی ههبت و له کارمندان و پسرۆران بی و نه م بهریتوبهبریتی یانهی پتوه ده به ستریتته وه: -

۱- بهریتوبهبریتی کاروباری ئیداری و که سان.

ب- بهریتوبهبریتی کاروباری دارایی.

۲- بهریتوبهبریتی گشتیی ریگاوبان و پردهکان: فرمانبهبریتک به پلهی بهریتوبهبری گشتی سرۆکایهتی دهکا که باوهرنامهی سهرهتاییی زانکۆی له زانستی یهکانی نه ندازهی مه دهنی دا ههبت و له کارمندان بی و بهریتوبهبریتی یهکانی ریگاوبان و پردهکانی پارێزگاکانی ههریمی پتوه ده به ستریتته وه.

۳- بهریتوبهبریتی گشتی خانووبه ره و نیشته جتی کردن:

فرمانبهبریتک به پلهی بهریتوبهبری گشتی سرۆکایهتی دهکا که باوهرنامهی سهرهتاییی زانکۆی له زانستی یهکانی نه ندازهی مه دهنی دا ههبت و له کارمندان بی و بهریتوبهبریتی یهکانی خانوو به ره و نیشته جتی کردنی پارێزگاکانی ههریمی پتوه ده به ستریتته وه.

ماددهی پینجم:

۱- نهرک و تاییه تکاراییهکانی داموده زگاکانی و وزارت به پیره و پیک دیاری ده کرتین.

۲- وهزیر بۆی ههیه له کاتی پتوبستیدا بهریتوبهبریتی یابهش یا لقی نوی پتک بیتنی یاله یهکیان بدا.

۳- وهزیر بۆی ههیه له چوار چتوهی حوکمهکانی نه م یاسایه دا دهستهی کاتی بۆجتی به جتی کردنی نهرکتیکی دیاریکراو پتک بیتنی.

ماددهی شهشم:

وه وزارت بهردهوام دهبت له سهر بهریتوبهبریتی کاروباری تاقتیگهکانی بیناکازی (المختبرات الانشانیه) و سهرپهرشتی کردنیان ههتا نه و کاتهی ده زگایهکی ناوهندیان بۆ له ههر تمدا بۆ پتک دههتیری.

ماددهی ههوتهم:

گشت مال و مولک و مافهکانی و وزارت ی نیشته جتی کردن و ناوهدان کردنهوی ناوهندی که بوونه ته تاییه تکاری ی و وزارت دهبنه مال و مولکی و وزارت.

ماددهی ههشتم:

گشت کارگهرانی و وزارت دهکهونه ژیر رکیتی یاسای خزمهت و میلاکهوه.

ماددهی نۆهم:

وهزیر بۆی ههیه رینمایی ی پتوبست بۆ ناسانیی جتی به جتی کردنی حوکمهکانی نه م یاسایه دهبرکا.

ماددهی دهیم:

کاربههیج دهقتیک ناکری که له گه ل حوکمهکانی نه م یاسایه دا ناکۆک بی.

ماددهی یازدهیم:

دهبێ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران حوكمه‌كانی ئه‌م یاسایه‌ جێ به‌جێ بکا.

ماددهی دوازدهیم:

ئه‌م یاسایه‌ له‌ رۆژی بلاو كرده‌وه‌یه‌وه‌ له‌ رۆژنامه‌ی ره‌سمیدا كاری پێده‌كری.

جوهر نامق سالم

سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی كوردستانی عێراق